

Stanowisko nr 33/1/2022

W sprawie zawieszenia systemu EU ETS

Stanowisko nr 33/1/2022

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach

z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie

zawieszenia systemu EU ETS

W obliczu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Polska zdaje egzamin z solidarności. Skala zaangażowania społeczeństwa, samorządów, przedsiębiorstw i władz państwowych w pomoc dla Ukraińców jest absolutnie bezprecedensowa w skali Europy.

Ukraina potrzebuje wsparcia dzisiaj i będzie jej potrzebować w najbliższych latach. Nie ulega wątpliwości, że efektywność tego wsparcia będzie zależeć od siły polskiej gospodarki.

Wojna na Ukrainie stawia kraje Unii Europejskiej, a szczególnie Polskę w obliczu potężnych wyzwań i problemów gospodarczych. Musimy liczyć się z napływem nawet kilku milionów uchodźców, pogłębieniem trwającego od wielu miesięcy kryzysu energetycznego oraz dalszym zwiększeniem presji inflacyjnej. Rosyjska agresja na Ukrainę zaburzyła funkcjonowanie łańcuchów dostaw, spowodowała ogromną niepewność inwestorów oraz drastyczne wzrosty cen surowców.

Nie tylko ropy, węgla czy gazu, ale również m.in. rudy żelaza czy pszenicy. Problem dotyczy więc nie tylko sektora paliwowo-energetycznego, ale wielu innych branż i segmentów gospodarki.

Wskazane wyżej zagrożenia wymagają szybkich i zdecydowanych działań. W pierwszej kolejności powinny one dotyczyć obniżenia cen energii, co wpłynęłoby pozytywnie zarówno na kondycję przedsiębiorstw, jak i na sytuację materialną gospodarstw domowych.

W ocenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach instrumentem pozwalającym osiągnąć ten cel, możliwym do wdrożenia w bardzo krótkim terminie, jest zawieszenie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji CO₂ EU ETS, a następnie głęboka rewizja zasad jego funkcjonowania. Skutkiem tej decyzji byłby natychmiastowy spadek cen energii o kilkadziesiąt proc. oraz znaczące obniżenie kosztów dla przemysłu ze szczególnym uwzględnieniem branż energochłonnych.

Wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej największe koszty polityki klimatyczno-energetycznej, której głównym filarem jest system EU ETS, ponosi Polska. Już podczas kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19 pojawiła się uzasadniona obawa, że koszty te przekraczają możliwości polskiej gospodarki. W obliczu największego od zakończenia II wojny światowej konfliktu zbrojnego w Europie, który toczy się tuż za naszą wschodnią granicą, brak możliwości dalszego uczestnictwa Polski w unijnym systemie handlu emisjami stał się bezspornym faktem. Zawieszenie tego systemu jest obecnie polską racją stanu i jednym z podstawowych warunków bezpieczeństwa naszego kraju, nie tylko w wymiarze energetycznym.

Inwazja wojsk rosyjskich na Ukrainę powinna doprowadzić do przewartościowania polityki Unii Europejskiej w wielu jej aspektach, szczególnie zaś w sferze polityki klimatyczno-energetycznej. Instrumenty takie jak system EU ETS zostały zaprojektowane w realiach, które przestały istnieć 24 lutego 2022 roku. Polska i Europa potrzebują dziś nowych rozwiązań dostosowanych do aktualnej sytuacji geopolitycznej i gospodarczej.

W związku z powyższym Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach zwraca się do Pana Premiera o podjęcie wszelkich możliwych działań na rzecz zawieszenia systemu EU ETS. Z zadowoleniem przyjęliśmy informację o tym, że kwestia ta została podniesiona przez minister klimatu i środowiska panią Annę Moskwę podczas nadzwyczajnego spotkania ministrów ds. energii państw członkowskich UE, które odbyło się 28 lutego. Determinacja polskiego rządu w realizacji tego postulatu jest dzisiaj kwestią o absolutnie fundamentalnym znaczeniu dla polskiej gospodarki i poziomowi życia obywateli naszego kraju.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Jakub Chełstowski

Dodana: 25 kwietnia 2022 00:00